

Роман Ковівчак

Професії стосуються певної сфери і мають своє, окреме місце: лікар - в медичному закладі, вчитель - у навчальній інституції. І так, перераховуючи різні спеціальності, мимоволі в цей список додають і священника кажучи, що його місце винятково в храмі. Проте це стереотип.

Священнослужитель має безліч обов'язків і поза стінами храму. Найвищим завданням священнослужителя є звершення Євхаристії та інших святих таїнств і богослужінь. Але крім цього священник навчає Божої науки, тобто катехизує Божий народ. В сучасному світі, в якому телебачення, інтернет, фільми та література стали настільки важливими, що значною мірою формують світогляд людей, також і там необхідною є присутність духовного провідника з його порадою і застереженням.

Однією зі сфер суспільного служіння священників є капеланство (від лат. *Capellanus* – священник при каплиці). Капелан - це священнослужитель, якому на постійних засадах доручається пастирська опіка над якоюсь спільнотою, навчальним закладом або особливою групою вірних, які знаходяться у скрутних умовах: перебувають у лікарні, в'язниці, у військових частинах, у будинках для людей похилого віку тощо. Таким чином існує різне капеланське служіння: військове, лікарняне, академічне, тюремне тощо. Зокрема може бути капелан певної спільноти (наприклад, «Віра і світло», «Пласт», «Матері в молитві») чи вікової групи (для людей похилого віку або ж молоді). Церква може призначити капелана для представників місцевої та державної влади.

Важливим священничим викликом в наш час є військове капеланство. Часто складні обставини на війні викликають глибокі морально-психічні травми у борців за свободу. В таких ситуаціях духовну підтримку надають капелани, які проводять богослужіння, духовні розмови та розраджують у лиху годину. Завданням військового капелана є

забезпечити сенс перебування воїнів на війні та належну їм підтримку. Також капелан повинен уміти глибоко співпереживати і будувати стосунки з людьми з різних прошарків суспільства. Священники зобов'язані взаємодіяти з людьми різних релігійних спільнот, а також із тими, хто має відверті атеїстичні погляди. Капелани покликані надавати допомогу, підбадьорювати і надихати людей, вселяючи віру у краще майбутнє. Метою капеланського служіння є побудова глибоких і відданих стосунків, через які Господь оберігатиме та надихатиме людей у важких хвилинах життя.

Медичні капелани душпастирюють у лікувальних закладах. Вони допомагають хворим приблизитися до Бога, а комусь навіть повернутися до Нього. Переважно отці в лікарні служать святу Літургію, сповідають та причащають, рідше уділяють тайну Єлеопомазання. При бажанні людини отець може провести з нею духовну розмову. Проте не лише хворим служить священник. Він також надає духовну опіку медичному персоналу.

Також духовенство займається освітньою сферою. В історії Церкви є багато постатей, які займалися просвітницькою діяльністю. В цьому контексті треба згадати о.Івана Могильницького (1778-1831), який душпастирював на теренах Перемиської єпархії, зробивши великий вклад в освіту свого народу. Для цього він почав навчати дітей граматики, видав українською мовою підручник «Катехизм». Справжньою революцією було запровадження української мови в школах. Отець Іван подбав про практичний підручник «Буквар народного руського язика». Також почав писати граматику рідної мови. Також заслуговує уваги його інший твір – «Логіческія наставленія», – написаний також давньоукраїнською мовою підручник з логіки. Освітньою та науковою діяльністю відомий орден єзуїтів. Перша публічна школа, якою завідували єзуїти, була відкрита у 1548 р. в Мессіні на Сицилії.

Також духовенство займається апостолятом молоді. У нашій Церкві цю сферу координує Патріарша та єпархіальні молодіжні Комісії. У цьому контексті також слід згадати і церковні молодіжні організації. Наприклад, «Українська молодь – Христові» (УМХ) була створена митрополитом Андреем Шептицьким 6-7 травня 1933 року. Основна діяльність спільноти полягає у духовному зростанні молоді з підтримкою душпастирів. Свою діяльність УМХ реалізовує у таких формах, як духовні бесіди, спільні Літургії, реколекції, табори, прощі, творчі вечори, харитативні справи та школа молодіжного християнського лідера. Крім церковних молодіжних організацій, священнослужителі співпрацюють з іншими молодіжними організаціями, наприклад, Пласт, СУМ та ін.

Починаючи від апостолів, Церква голосить Слово Боже усім народам аж по край світу.

Не у всіх країнах однаково сприймають священнослужителів-місіонерів. Наприклад, в ісламських країнах до християн ставляться вороже, тому там служіння священника буває не просто важким, а деколи навіть небезпечним. Проте є країни, в яких місіонерів приймають з цікавістю. Особливість їхнього служіння в тому, що вони стараються пристосувати християнство до культурних та мовних особливостей кожного народу, де вони проповідують.

Отже християнські священнослужителі не лише перебувають у храмах, а й душпастирюють в різних сферах суспільного життя. Цим вони сприяють поширенню Доброї Вістки. І навіть коли вони не проповідують устами, то проповідують своєю поставою.

Роман КОВІВЧАК, Види священничого служіння // СЛОВО №1 (81), березень-травень 2020